

Kamp 1 met Eduard en Cas.

De K2 vanaf het Broad Peak basecamp gezien.

K2-ARTS LEERDE ZICHZELF

De ongevallenstatistieken op de K2 liegen er niet om. De succesvolle, Nederlandse expeditie keerde zonder ernstige ongevallen terug. Wouter Beelen nam als klimmend arts deel aan de expeditie. Remko Dalkmann sprak met hem.

Afgelopen zomer zond RTL 5 nu al historische beelden uit van de Nederlandse K2-expeditie. Tien spannende weken zinderde het thuisfront mee met de klimmers op deze kolos (8760 meter) in het Karakoram-gebergte. Kippevel bij de redding van de door een steen verwonde Wilco van Rooijen, close-ups van stijgers die een stevig plaatsje zoeken in de besneeuwde rots van House's Chimney waar Thierry Schmitter een vast touw aanlegt en Ronald Naar die uitgeput, maar dolblij de top bereikt met de oersterke Hans van der Meulen en twee hoogtedragers. Zelfs nu alle acteurs de beste maatjes zijn gebleven, was de documentaire-serie spannender dan de veelbekeken soaps. Zonder deze beelden hadden wij in onze beschermde omgeving van de huiskamer waarschijnlijk moeilijk kunnen voorstellen welke emotionele taferelen zich op de K2 hebben afgespeeld. Zoals zo vaak bij expeditieklimmen lagen drama en succes immers angstvallig dicht bij elkaar.

Wouter Beelen heeft het allemaal van vlakbij mogen meemaken. De 37-jarige Schiedammer ging mee als klimmend arts. Naast topkandidaten Cas van Gevel en Wilco van Rooijen was er dus nog een

derde NBV'er van de partij. Wouter liet zich goed herkennen aan zijn grijns van oor tot oor, geaccentueerd door een dikke laag lippencreme. Samen met de andere expeditiedokter Ronald Hulsebosch moest hij de teamleden oplappen. "De meeste klachten waren kwaaltjes waarmee Ronald als huisarts prima overweg kon," begint Wouter. Dat het niet bij een antibiotica-kuurtje zou blijven, daarvan was hij thuis al doordrongen.

De ongevallenstatistieken op de K2 liegen er natuurlijk niet om. Weinig klimmers halen de top, maar van degenen die hun doel wel bereiken, overleeft een op de vier de afdaling niet. Wouter vervolgt op rustige toon: "Voordat wij vertrokken, heb ik weleens gedacht: er kan iets gebeuren. Nee, er gebeurt zeker iets. Terugblikkend is het inderdaad weer een rampjaar geworden. Wij waren nog geen maand veilig thuis toen ik het vreselijke bericht hoorde dat zeven klimmers van de achtergebleven expeditie in een orkaan waren omgekomen. Een halve dag heb ik buikpijn gehad."

TV-debuut

Hoe zwaar de trip lichamelijk en geestelijk ook was, Wouter Beelen heeft genoten van de tweeënhalf maand in Pakistan en zou een herhaling niet afslaan. "De hitte en chaos zijn er heerlijk, totdat je moet

Arjan in de Houses Chimney.

KENNEN

eten. Het smaakt overigens prima, maar een of twee dagen later heb je er weer plezier van," vertelt hij nu lachend. "Ik was zelf trouwens al na 48 uur patiënt. Zo ziek als een hond. Waarschijnlijk heb ik in het eerste de beste hotel voedselvergiftiging opgelopen: een dag of drie, vier spuitpoep was na medicatie wel even over, maar kwam steeds weer terug."

"Al het fruit dat je eet, moet je natuurlijk schillen, maar ook daarin loert een gevaar. Wij waren nog niet eens aan de trektocht begonnen toen ik dacht dat Ronald Hulsebosch, de andere arts, een grapje maakte. Was hij echt uitgeschoten met een aardappelmeesje in een vingerpees! Het was een bloedbad," schildert hij. Wouter moet op dat moment blij zijn geweest dat hij op de EHBO-afdeling van het Schielandziekenhuis nog even had geoefend hoe je breuken zet en wonden hecht. Die ervaring kwam goed van pas bij zijn ongewone t.v.-debuut: "Mijn patiënt voelde zich heel lulig, gaf precieze aanwijzingen en wilde geen verdoving. De hecht draad was erg stug en wij zaten op een niet-steriele, stoffige koffer aan de kant van de weg, terwijl er twintig paar ogen en een veel te grote camera op mijn handen waren gericht."

Vanuit Askole ging het verder te voet. Bijna driehonderd dragers werden ingehuurd om alle tonnen met uitrusting in het basiskamp te brengen. Van het geld dat zij deze week verdienden, kunnen hun families een half jaar leven. "Elke cent gaat op aan eten," weet de expeditiearts. "Zij ver-

kopen hun schoenen, dus elke keer zie je weer dezelfde blaren. De dragers torsen lasten – dubbel zo zwaar als onze gepolsterde rugzakken – aan dunne touwtjes over hun schouders. Meer doen dan wat verbandjes over de geschrijnde huid plakken, konden wij niet. Vaak ook kwamen zij bij ons om pillen te vergaren; vooral pijnstillers waren favoriet. Het was dan van: alles ziek. En als ze niet meer dan twee tabletten kregen: no good doctor, not enough."

"Ronald Hulsebosch heeft vooraf werkelijk paardenwerk verricht om de acht tonnen met medische spullen gevuld te krijgen. Terwijl ik artikelen doorspitte over bevrozingen, hoogteziekte en andere ellende waarmee expeditie te maken kunnen krijgen, raakte hij bijna overspannen. Het ging om tienduizenden guldens. De medicijnen die over waren, hebben wij geschonken aan het ziekenhuis van Skardu. Daar verpieteren mensen in hun bedjes op half-duistere, stinkende slaapzalen. Ik kon de aanblik bijna niet verdragen."

Ongelukkig

"Er waren trouwens momenten dat ik mij tijdens de expeditie best een beetje ongelukkig heb gevoeld. Met mijn klimervaring op onder meer de hoogste Alpenvierduizenders was ik op de K2 echt nog een groentje," klinkt het bescheiden en openhartig. "In het begin was het moeilijk om een rol aan te meten, want ik had geen duidelijk idee wat expeditieleider Ronald Naar bedoelde met de functie van meeklimmend arts. Op zo'n steile berg kun je een patiënt immers pas beneden in het basiskamp behandelen. Maar het kwam vanzelf goed. Ronald Hulsebosch was blij dat hij steeds met mij kon overleggen; wij hebben heel prettig samengewerkt."

"Als psychiatrisch arts wilde ik mijn tochtgenoten natuurlijk door en door leren kennen, maar aan mijn kennis hoe je psychose en depressies te lijf gaat, had ik natuurlijk niet zoveel. Dat is daar relatief zeldzaam." In Pakistan heeft Beelen vooral zichzelf goed leren kennen. De afmetingen van de bergen en de onvoorspelbare gevaren hebben erg veel indruk op hem gemaakt. De K2 torent boven de hele omgeving uit. De graat is overal steil, minstens 45°; tot op de schouder zijn er geen fatsoenlijke plekken om je tent op te zetten. "Voor het eerst was ik bang tijdens het klimmen. Dat had ik thuis nooit verwacht. Eerlijk gezegd kon ik soms moeilijk inslapen als ik dacht aan vallende stenen en lawines, de gevaren waarmee wij in Pakistan geconfronteerd zouden worden. Maar ter plaatse accepteer je de berg met al zijn risico's en hoop je er het beste van."

In de loop van de weken aperde de Abruzzi-graat steeds verder uit. Onder invloed van het felle zonlicht veranderde de sneeuwflank met wat stenen in brokkelige rots met wat sneeuwvlekken.

"Bij mijn voorlaatste visite aan kamp 1, dacht ik al: jeetje, jeetje, wat een stenen. Gelukkig ligt het kamp redelijk veilig en gaat 99% langs je heen, maar uit het couloir aan de linkerkant hoorden wij steeds harde dreunen. Vreselijk. De laatste keer hebben Arjan van Waardenburg en ik werkelijk een halve dag gewacht tot wij naar beneden konden. Wij zouden Cas van de Gevel en Edmond Öfner opvangen toen zij terugkwamen van hun toppoging, maar ik had weinig zin om te wachten tot er zo'n steen op mijn kop plonste. Elk half uur kwamen er salontafels voorbij, met zo'n laag broemend geluid. Wanneer ze in de zompige, soms wel kniediepe sneeuw terecht kwamen, stuiterden ze gewoon door!"

"Als het eng genoeg wordt, word je trouwens slim. Nadat een steen dwars door een tent van de burens was geslagen, heb ik een poos na zitten denken. Ter bescherming probeerde ik een matje tussen de tent en de binnentent en hing een pannetje boven mijn hoofd. Dat ik zo bang zou worden, had ik echt niet verwacht. Toch zeg ik niet: ik ga er nooit meer heen."

Naderend einde

"Soms zag ik wel vijf of tien vallende stenen tegelijk. Eentje kun je nog ontwijken, maar als er meer zijn, kun je hooguit kiezen door welke je wilt worden getroffen." Dat overkwam klimmer en camera-assistent Wilco van Rooijen, die een van de eerste dagen boven kamp 1 met Hans van der Meulen vaste touwen aanlegde.

"Toen de melding om een uur of tien over de portofoon binnenkwam, schrok ik me rot," herinnert Wouter zich. "Ik dacht echt dat 'ie dood zou gaan. Wij hoorden dat Wilco een gapende hoofdwond, een gebroken arm en veel pijn had. Hij was erg in de war en verloor nogal wat bloed; dat zijn de tekenen van een naderend einde." Een nacht op de berg zou de Utrechter niet overleven. Hij had snel hulp nodig, maar die kon pas aan de voet van de berg worden verleend. "Wij stonden niet zo te springen om morfine te geven, vanwege het risico dat hij ter plaatse in elkaar kon zakken. Maar het was het enige wat hem op de been hield. Door deze medicatie en de hersenschudding die nu eenmaal bij een schedelfractuur hoort, raakte Wilco erg in de war."

"Ik was dolblij hoe Hans van der Meulen de hele dag met hem bleef slepen. Wilco

was erg opstandig. Voor een stuk dat je normaal in twee uurtjes klom, hadden zij abseilend en lopend acht uur nodig. Ik ben ze vanuit het advanced basecamp (ABC) nog tegemoet gelopen om poolshoogte te nemen. Toen ik Wilco vroeg hoe het ging, reageerde hij prikkelbaar. Ik wist genoeg; hij reageerde, was prikkelbaar en werd in ieder geval niet suf. In het ABC hebben wij hem verder onderzocht en een beetje opgepoetst. Ondanks het bloedverlies werd de circulatie niet bedreigd door shock en hij had gelukkig ook geen hersenletsel. Persoonlijk heb ik vooral geleerd hoe je omgaat met de stress rond zo'n noodgeval."

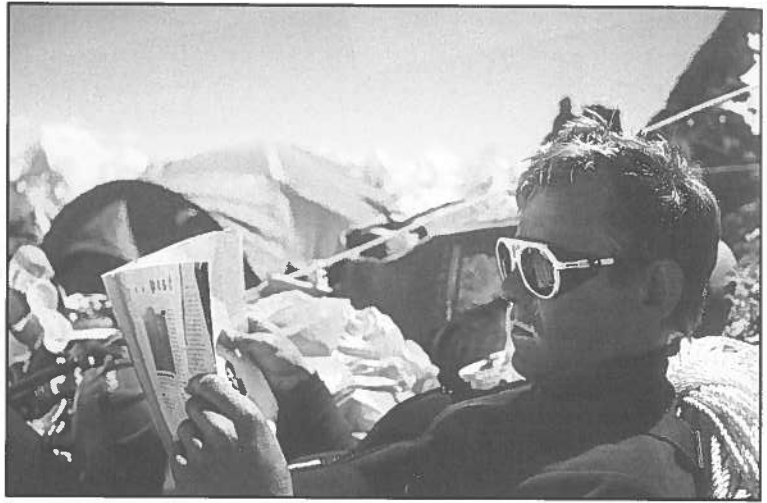
Opgelapt

Na een periode van slecht weer werd Van Rooijen per heliophoer afgehaald en via Skardu en Islamabad naar een Nederlands ziekenhuis gebracht. Een kleine week later werd de andere klimmende cameraman, Edmond Öfner, ook getroffen. De taai Everest-veteraan kon wel door Hulsebosch worden opgelapt. De röntgenfoto's bij thuiskomst bevestigden de knappe diagnose: een zeldzaam voorkomend scheurtje in het schouderblad. Twee weken later begon Öfner weer met klimmen en na een week of drie begon hij ondanks zijn fractuur met Cas van de Gevel een in slecht weer gestrande toppoging.

Ronald Naar, Hans van der Meulen en Thierry Schmitter klommen toen al met hun hoogtedragers hoog op de berg. Het hele team was met het eerste licht opgestaan om het vijftal uit te zwaaien. Wouter Beelen drukte hen op het hart vooral levend terug te komen. "Ze gingen nu voor het eerst echt hoog. Op die hoogte worden veel klimmers wat nonchalant, waardoor ongelukken eerder kunnen gebeuren. Ik was inmiddels goed doordrongen van de gevaren. Geluk, dat heb je daar heel veel nodig."

Op de dag dat Van der Meulen, Naar en twee hoogtedragers laat in de middag de

top bereikten, klommen Wouter en Arjan van Waardenburg naar kamp 1 om Cas en Edmond te ondersteunen. "De hele dag had ik de portofoon paraat. Tegen de avond hoorden wij het topteam juichen. Tijdens hun afdaling vol risico's bleef het eng stil. Pas de volgende ochtend sprak Joost Cohensius vanuit het basiskamp het verlossende woord: om half een waren zij veilig terug in kamp 4." Δ

Wouter in het basiskamp.

**OPRUIMING KLEDING!!
10-50% ECHTE KORTING!**

**OPRUIMING TENTEN '95!!
TIENTALLEN GULDENS
VOORDEEL, PROFITEER NU!**

**OPRUIMING
SCHOENEN '95!!
20-50% ECHTE KORTING!**

**OPRUIMING RUGZAKKEN +
SLAAPCOMFORT!!
NU 10-30% ECHTE KORTING!**

5000m²
Vakantie-
koopjes

DE KAMPEERMARKT
CLIMBING AND OUTDOOR-SPECIALS

Open
zondagen
10+17 dec.

Lodewijkstraat 4
5652 AC Eindhoven Nederland

tel. 040-2513392
fax 040-2511640